

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Мэктүмэш зекІоныр

Ащ дэлажэ зышлоигбохэм ищыкIэгъэ Iэпылэгъур ягъэгъотыгъан фаеу, мэкъумэщ зеклонымкIэ Адыгеим амалышIухэр зэрIэлэхэр АР-м и ЛIышхъэу Къумпыл Мурат мызэу, мытIоу кыIуагъ. БэмышIэу министрэхэм я Кабинет изэхэсыгъуи джыри зэ ащ игугъу къыцишылгъ. Шъолтыр зеклоным негъахъо зэришIырэр къыдэплъытэмэ, мэкъумэщ зеклоным зегъэушъомбгъуым мэхъанэ иIэу ЛIышхъэм елътэ.

Мэкүмүзүң зеклоным зыфэ-зыгыгазэ зышюигоыхэм лэпылэгү ятыгыэнымклэ кьэралыгыо программэр мэлэжьэ. 2022-рэ илгэсым кыщеггэжыгагэу ац лоф ешлэ. АР-м мэкүу-мэщымклэ и Министерствэ кызэриты-рэмклэ, а уахтэм кыкюлоцл ац иамал кызфатгыфедэнэу нэб-гыриплл кыкылэлэлүгь.

— 2022-м — нэгбүрлүүлээ, 23-м — зым ахьщэ лэпылэгүүр агьотыг, мыгьи, бэдзэогүү мазэм, зы нэгбүрэ ащ фэдэ амал илэшт. Ахэр Тэхүүтэмы-кье, Мыекьопэ ыкли Теуцожэ районхэм ащэпсэух. Кээлөгэн фае лээлүр кызагьэхьыгьэ илэссым кыкълэпыклөрэ гэм грантыр кызырауыклэрэр. Зэрэхүүрэмклэ, мыгьэ зэттыштыр гьэреклэ кыкълэпэлүүгагь. Мы илэссым ахьщэ лэпылэгүүм кыкълэпэлүүгэр бэ, ау шапхэхэм зэрадимыштэхэрэм кыхэкэлэу зи хьафэгьэл, — **тышигьэгьозагь** лофым изытэл АР-м мэ-күмэщэмиклэ и Министрствэ иотдел ипашэу Шэзожэ Абрек.

Мэкүмүшү зеклономиклэ гран-
тыр зэратырэр ильэситфым
кышычымыклэу чыгулэжыным
пылтыр ары. Ахышэ лэпылэгур
сомэ миллиони 10-м нэсы. Про-
ектэмы ыуасэ ипроцент 25-р
бысымым иахыш.

Мы амалыр кызыфигьэфе-
дагь Мыекьопэ районым шыщ
унэгьо лужьум ышхьхьэу (к1элэ-
ц1ык1уйтф еп1у) Иван Ениним.
2002-рэ ильэсым грантыр кы-
ратыным ар к1элэлуагь. Иван
2012-рэ ильэсым кышгегьэжа-
гьэу былымхьуным пыль. Пчэн-
хэр, шыхэр, мэлхэр — пстэум-
к1и 500-м к1ахьэу ылыгь. Ащ
фэшхьафэу бжэматэхэр ылы-
гьых. Ахэр ыгьэфедэзэ, грантым
кьыдыхэлъытэгьэ ахьщэмк1э,
сомэ миллиони 8 кьыратыгь,
2-р ежым хигьэхьуагь, зекло-
хэм апае уних егьэуцу. Ахэр
ащ кышыцуштых, кьодэз
щылак1эм хишэштых, пчэнхэр.

Мэкъумэщ зеклоныр зы лъэныкъуаклэу Адыгеим зыщызыушьомб-
гъурэмэ ащыщ. Республикэм ар непэ игъэклотыгъэу щэлажъэ
плъоуштэп, ау ащклэ егъэжаплэхэр щылэх, гугъэплэшлүхэр къетых.

былымхэр агьэшхэштых, шым
тесэу кышаклухашт. Ахэм
кыаклэклорэ фэдэр ихызмэт
изегьэушьомбгьун хильхашт.
Грантым итын ар ишпхъэ
шъхьа! — зеклономклэ бгъэпсы-
рэ лофшлэныр мэкуумэщ хъыз-
мэтшлалэм изегьэушьомбгьун
фэлоршлэн фае. Ахъщэм игъэ-
фэдэн мэээ 18 плалъу пылтыр.
Иван Ениным ием ар бжыхъэм
еклы. Ац нэс лофшлэнхэр экли-
гъэхьанхэ фае.

«Зэрэшьюльэгъоу, мары унэ-хэр дгъэуцугъэх. Ахэм джыри ишыклагъэхэр арашыллэжы-

цхтх. Унэ лүпэхэр зетедгэ-
псыхаштх. К'элэц'ык'лүхэм
апае джэгүлэ шыдгэпсышт.
Шагум изетегэпсыханк'лэ бэ
тш'энэу тыфаеп. Ч'ыюпсым нахь
пэблаг'эу к'эдгээнэн тимурад.
Ащ былымхэм к'ышак'лүхашт,
зеклохэр зыш'ыфаехэм ахэм
ак'лэрыхаштх, ахэштхтх.

Ау джырэккэ гүмэккыгбо тил — чыпкэм электричествэр өтщэлэн фæе хъхъаеи, лъапкэу кытфеккы. Сомэ миллиони 8-м кхъху кыталауаг. Ар тэрккэ лъапкэ. Тыгъэ электричествэр дгъэфедстт хъхъаеи, ари пы-

утэп, тлүри ээпэлөхьяжы. Ары
нахь мышлэми, хэкиплэ ты-
лтыхун фае, юфшэныр етхы-
жагь, к'эм нэдгэсыцт,» — elo
Иван Ениным.

Былымхэр Иван зычиныг чыпэри зеклоным фэларышэ. Ихунпэхэм псыхэожьыеу Мышьэкэо аречэклы, кушьхэз тхыцйзу «Унэкэжь» кыше-жэз, чылопсым исаугэатыбэ-хэр шыгэапсыгэх. Иофшэн клэм нимыгэзсыгэми, ыдэж кьеблагэз зышлоигэхэр непи шылэх.

АНЦОКЪО *Ирин.*

КЪОЛЪХЪЭ

ТЫН-ІҰХЫНЫМ

пэшIуекIогъэныр

Республикэм ипра-
вительствэ и Үнэ
кьольхьэ тын-ыхы-
ным пэшлуклогъэным
епхыгъэ лoфшлэным
фэгъэзэгъэ Комис-
сием изэхэсыгъо
щыкӀуагъ. Адыгеим и
Лышхъэу КъумпӀыл
Мурат лoфтхьабзэр
зэрищагъ.

Зэхэсыгьом хэлэжыагьэх
АР-м и Къэралыгьо Совет
— Хасэм и Тхьаматэу Влади-
мир Нарожнэр, министр-
рэхэм я Кабинет и Тхьама-
тэу КIэрэжэ Анзаур, АР-м и
Прокуратурэ, АР-м и МВД,
ФСБ-м Адыгэ Республикэм,
кIэ и Гъэлорышлангэ, феде-
ральнэ ыкIи республикэ
кыулыкьухэм ялэшххэтет-
хэр, муниципалитетхэм япа-
шэхэр.

Залуулэгүүн хэлажыхэрэр
псауныггэм икхэухүмэн ыки
гэсэнныггэм альэныкыоклэ
лэпкь проектхэм ыггэцкэлэн
зычыклорэм кыольхэ тын-
ыхыным иншанэхэр кяхэ-
мыфэнхэм илофыгьохэм
атегушыаггэх. Джац фэдэу
Джэддэ ыки Кошхэблэ
районхэм чыплэ зыгьэлэ-
рышлэжынымклэ якхулыкху-
хэм кыольхэ тын-ыхыным
пэшукелогьэнымклэ лофхыа-
бзуу зэрэхэхэрэм кыащы-
цуггэх.

Адыгейм псауныгъэм
икъэухумэнкIэ иминистрэу
Мэрэтыкыо Рустем кыIуа-
гъэм едэлугъэх зэхэсыгом
хэлажьэхэрэр. Медицинэ
ыкIи фармацевт Iофшэным-
кIэ лицензиэхэм, къэралыгъо
щэфынхэм япхыгъэ Iофыгъо-
хэм, медицинэм иорганiza-
циехэм IэпIэсэныгъэ зыхъхэ
Iофышэхэр ялэнхэм ыкIи
нэмыкIхэм ар къащыуцугъ.

Министрэм кызырэхыгэ-
щыгэмклэ, 2023-рэ ильэсым
уплэкюкло-льыплэкю кю-
лыкыхэм уплэкюн 15 зэха-
цэггаг. Лицензием епхы-
гэ лофтхыабзэхэр пэлудзы-
гэ шыклэм тетэу минис-
терствэм зэшлуехых, ацклэ
кызралыгю, муниципальнэ

(Иклэүх я 2-рэ нэклүб. ит).

Адыгеим и Лэпылэгъуклэ

Тиреспубликэ ыналэ зытыригъэтырэ Геническэ районым клэлэцлыкү учреждениеу итхэр еджэгъу илэсыклэм ехьуллэу зэтырагъэпсыхъажых.

Херсон хэкум и Геническэ район кыкыгъэ сабийхэм джырэ уахтэм Адыгеим зыцагъэпсыфы.

«Херсон хэкум и Геническэ район кыкыгъэ клэлэцлыкүхэм тиреспубликэ илагерьхэм зацгагъэпсыфызэ тыхабзэ, тикультурэ агу етыгъэу нэлуасэ защыфашы. Тэ а уахтэм еджэгъу илэсыклэм пстэури фэтэгъэхъазыры», — кьащитхыгъ исocialьнэ нэклүбгъохэм Адыгеим и Лышхъэ.

Геническэ муниципальнэ шольбырым хэхьэрэ Азовскэ еджаплэм игъэфэбэн системэ

тиреспубликэ икыгъэхэм гъэцкэжынхэр щашыгъэхэх. Клэлэцлыкү лыгъыплэу «Теремок» зыфилорэм цагъэшхэнхэм те-гъэпсыхъэгъэ ичылплэ хэхыгъэ иинженер псэуалэхэм гъэцкэжын куухэр арашыллагъэх, Геническ иеджэплэ-интернат зыцагъашхэхэрэ чыплэр, мы псэуплэм я 2-рэ еджаплэу дэтым идэкляплэхэмрэ исанитарнэ псэуалэхэмрэ агъэклэжыгъэх.

Джырэ уахтэм псэуплэу Чонгар клэлэцлыкү лыгъыплэу дэтым игъэфэблэ системэ агъэцкэжы. Джащ фэдэу физкультурэ-зетегъэуцожьын комплек-

ситлү ыкли Геническэ районым и Новоалексеевскэ еджаплэу N 2-мрэ Новотроицкэ районым и Чкаловскэ еджаплэрэ спорт площадкитлү ащашы.

«Юфшлэнхэм афэгъэнэфэгъэ плалэхэм атекыхэрэп. Мы

илэсым рахъухъэгъэ объектхэр зытелытэгъэ уахтэм ехьуллэу аухыттых. Лэпылэгъур кызетедгъэуцощтэп. Ащ даклоу Херсон хэкум ипашэхэм тырягъусэу зэтэгъашлэ тызылпылпэрэ районым анахъэу зыфэныкьом-

рэ ащ изетегъэуцожьынрэ хэхьоньгъэ ашынымклэ апэралшлэу щыт пшэрылхэр, 2024 — 2028-рэ илэсхэм зэшлутхытхэр итэхъухъэ», — кьащитхыгъ исocialьнэ нэклүбгъохэм Кьумпыл Мурат.

Кьольхъэ тын-Лыхыным пэшлуклогъэныр

(Иклэх).

фэлэ-фашлэхэмклэ портал зыкыр кыыз-фегъэфедэ.

Ащ кызырлыуагъэмклэ, илэсэу икыгъэм пстэумклэ кьащэфыгъэм сомэ миллион **3144,97-м** ехъу тефагъ. Зэзгыныгъэу зэдашыхэрэм ыкли техникэм ыльэныкьоклэ медицинэ оборудованиеу кьащэфырем изытет игъом гъэунэфыгъэным аналэ тырагъэты. Илэсэу икыгъэм мылкъум ипроцент 17,94-рэ а лэныкьомклэ клаугъоен алъэкыгъ. Республукэ проектэу «Пэублэ звеном игъэклэжын» зыфилорэм тетэу медицинэ учреждениехэм яшын, язетегъэпсыхъан ыкли ягъэцкэжын зэрэклорэм иуплэкун фагъэзагъ «Стройзаказчикыр».

2023-рэ илэсым ипаллэм гъэцклагъэ мыхъугъэ зэзгыныгъэхэм атегъэпсыхъагъэу сомэ миллион **115-м** ехъу кыдэзылпытэрэ дэо тхыл 18 АР-м псауныгъэм икызухъумэнклэ и Министерствэ медицинэм епхыгъэ пкыгъохэр кьалэклязыгъэхъан фаеу щытыгъэхэм афигъэхъыгъ. Министрэм кызырэхигъэщыгъэмклэ, квотэ гъэнэфэгъэм тетэу апшэрэ медицинэ зэрэклэ зэфэшхъафхэм студентхэр ацарагъаджэх «целевой шыклэм» тетэу. Министрэм кызырлыуагъэмклэ, илэсэу икыгъэм

специалитетым ипрограммеклэ нэбгыри **127-рэ** члэхъагъ, ординатурэм — нэбгырэ **65-рэ**, гурыт медицинэ гъэсэнныгъэ зэрагъэгытынэу — нэбгырэ **221-рэ**. Кьольхъэ тын-Лыхыным лэфым кыхэхъахъаным паше мы илэсым жьоныгъуаклэм кыцшегъэжыагъэу квотэу а лэныкьомклэ кыхагъэкыгъэм фэгъэхыгъэ кьэбарэу АР-м псауныгъэм икызухъумэнклэ и Министерствэ кызытыгъэр порталэу «Работа России» зыфилорэм кырагъахъэ.

«Адыгеим медицинэ лэфышлэхэр фыкыухэрэп. Студент-целевикхэр кьэралыгъо ушэтын зыкымыклэ анахъ баллышхо кьэзыхыгъэхэм кьахэклынхэм тыналэ нахъ тедгъэтын фае. Еджэныр кызаухыклэ республикэм ыпашхъэклэ пшэрылхэу ялэхэр зэрифэшъуашэу ахэм кьагъэшъыпкэжынхэ фае», — кьылуагъ Кьумпыл Мурат.

Нэужым кьэгушылагъ АР-м гъэсэнныгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ иминистрэу Евгений Лебедевыр. Ащ кызырэхигъэщыгъэмклэ, анахыбэу хэуконыгъэхэр зыцашыхэрэр кьэралыгъо щэфынхэр ары. Ащ даклоу зэзгыныгъэм кьыдилпытэрэ шапхэхэм атемыгъэпсыхъэгъэ товархэр кьалэкляхъэхэ зыхуклэ, нахъ сакыныгъэ кызыхагъэфэн фае.

Министрэм кызырэхигъэщыгъэмклэ, зэзгыныгъэм тетэу кьащэфырэ товархэр уплэклогъэнхэм паше эксперт коммисие зэхашагъ. Илэсэу икыгъэм сомэ миллион **259,212-рэ** зытефэшт зэзгыныгъэ 48-рэ зэдашыгъ. Товархэр игъом кызырэклямыгъэхъагъэхэм паше сомэ миллионым ехъу кыдэзылпытэрэ дэо тхыгъэ 32-рэ алэклагъэхъагъ. Мэзиц тешлэ кьэс кьэралыгъо системэу «Электрон бюджетыр» зыфилорэм бюджет мылкъур зыпэлуагъэхъагъэмклэ отчет кырагъахъэ. Лэпкы проектэу «Гъэсэнныгъэр» гъэцклагъэ зэрэхъурэм иуплэкун ны-тыхэм яштаб фэгъэзагъ. Грантхэр ятыгъэнхэм ыльэныкьоклэ шэпхэ-правовой актхэр аухэсыхэ зыхуклэ, кьулыкьу экспертизэр кызыфагъэфедэ, прокуратурэр хэлажэзэ кьольхъэ тын-Лыхыным инэшанэхэр кьахэмыфэнхэмклэ ишыклэгъэ лэныкьохэр зэклэ агъэу-нэфых.

Адыгеим и Лышхъэ анахъэу аналэ зытыраригъэдзагъэхэм ащыц зэзгыныгъэхэр адашыхэ, товарэу кьафащэгъэхэр кызылэклягъахъэхэ зыхуклэ хэуконыгъэхэр хамышыхъанхэр ары, сыдаплэмэ товархэмрэ фэлэ-фашлэхэмрэ кьалэклязыгъахъэхэрэм кьахэкых узгэплэхъун зылэкыштхэр.

«Гъэсэнныгъэм ыльэныкьоклэ лэфыгъохэм татегушылэ зыхуклэ, анахъэу тыналэ зытедгъэтын фаер клэлэцлыкүхэу еджаплэхэм ачлэсхэм ягъэшхэн ары. Планым кьыдимылытэрэ уплэклогъэнхэр нахыбэ шыгъэнхэм мэхъэнэ гъэнэфэгъэ ил. Ащ нэмыклэу муниципалитетхэр хэлажэхэзэ еджаплэхэм ягъэшхэплэ анахъ дэгъухэр кыхэхъэщыгъэнхэ, анахъ пцэрыхъэкло дэгъухэр клэгъэгушлугъэнхэ фае», — кьылуагъ Кьумпыл Мурат.

Иклэхым чылплэ зыгъэлорышлэжыным икыулыкьухэм кьольхъэ тын-Лыхыным пэшлуклогъэнымклэ ялофхэм язытет тегушылагъэх. Джэджэ районым ипашэу Андрей Таранухинымрэ Кошхъэблэ районым ипашэу Хьамырзэ Зауррэ отчет кьашыгъ.

Муниципальнэ образованиехэм япашэхэм игъо афалэгъугъ муниципальнэ кьулыкьушлэхэм хахъоу ялэхэмрэ ямылкъурэ афэгъэхыгъэ кьэбарэу кьалэкляхъэрэр нахъ тэрэзэу зэхафызэ ашынэу, якыулыкьу пшэрылхэр зэрагъэцклагъэхэрэр нафэ хъуным ыкли кьольхъэ тын-Лыхыным пэшлуклорэ хэбзэгъэуцугъэу щылэм кьыдилпытэрэ шапхэхэр мыу-кьогъэнхэм паше.

АР-м и Лышхъэ ипресс-кьулыкьу

Тильэхъан илхъужьхэр

«Си Хэгъэгугу сэргкIэ зэкI»

Сыд фэдэрэ лъэхъан тыфизплэкIыжьми, Урысыем сыдигбокли лыхъужьхэр илагъэх, илхыкли илэцтых. Хэгъэгугу зэошхом, нэмыкI зэпэуцужьзэу ащ кыкIэлъыкIуагъэхэми, джы хушхъафыкIыгъэ дзэ операциеу рекIокIырэм илхъужьхэм ягугъу тшIыныр кьалэжьыгъ.

Тикъэралыгъо ишынэгъон-чъагъэ кьэушхъумэгъэным ыпсэ емыблэжъу еуцоллагъэхэм ащыц Братэ Мурат.

Ар Черкесскэ кышхъуыгъ, щанлугъ. 1999-рэ илэсым Адыгеим щеджэнэу кьэклъагъыкли псэуплэкIэ кыыхыгъ. Адыгэ кьэралыгъо университетым спортымкIэ ифакультет кызыеухым ыуж полицием ишылэныгъэ рипхыгъ, подразделение зэфэшхъафхэм Iоф ащишлагъ. ХушхъафыкIыгъэ дзэ операциер 2022-рэ илэсым мзэаеи и 24-м зырагъэжъгъэ лъэхъаным тигушылэгъу ОМОН-м хэтыгъ. Ащ зэрилытэрэмкIэ, дзэкъулыкъушлэр сыдигъуи ихэгъэгугу кыушхъумэным фэхъазырынэу щыт. Ащ рыгъуазэзэ зэуаплэм апэ Iухагъэхэм ахэтыгъ, лыхъужьныгъэу зэрехъагъэм фэшI медалэу «За от-

КъТРК-у «Адыгэир»

вагу» зыфилорэр кыфагъэщыошагъ.

— «Зэо зэпэуцужь зэфэшхъафхэм яветеран» зыфалорэ цIэр зысиллагъэр бэшагъэ. Сыда плэмэ Чэчэным, Дагыстаным, Ингушетием ащыкIогъэ зэпэуцужьхэм сахэлэжъагъ. Ащ кыкIэлъау Iэплэсэныгъэ икIу сIэ-кIэлъау хушхъафыкIыгъэ дзэ операцием ОМОН-м иотряд сыхэтэу сыкIуагъ. А лъэбэкIум сырэгущо, сырыкIэгъожьырэп. Си Хэгъэгугу сэргкIэ зэкI сIоми сыхэуэкIонэп кыисшIошIы: ар сян, сят, сисабыйхэр, сишхъэгъус... Ахэр рэхъатэу, мамырэу, гушIуагъоу псэунхэм фэшI сымшIэн щылэп. Тикъэралыгъо ипашэ лъэбэкIоу ышIыгъэр тэрэзэу сэлъытэ, ащкIэ иепллы-

кIэ десэгъаштэ, — хигъэунэ-фыкIыгъ Мурат.

ГухэкI нахъ мышIэми, дзэкъулыкъушлэр бэрэ дзэ операцием хэтынэу хуыгъэп. Зыхэтэгъэ отрядыр щэрыоным хиубыти, ынэ ыкли ышхъэ дыхэтэу улэгъэ хылыгъэу кытырашагъэм кыыхэ-кIыкIэ ипсауныгъэ кымыхыжъэу тIысыжъын фаеу хуыгъэ. Я 2-рэ куп зилэ сэкъатныгъэ кыратыгъ. КIэлэ ныбжьыкIэм мафэхэр, мазэхэр зэкIэлъыкIохэу госпитальхэм ащыхыгъ, кыныгъуабэмэ апхырыкIыгъ.

Мыщ фэдэ чыплэм цыфым ыгу мыкIодэу икIэрыкIэу щылэныгъэм зыкыыхыгъотэжъыныр Iофыгъошхоу кьэуцэ ыкли бэмэ ар кьадэхурэп. АщкIэ Мурат бэхэм афэраз.

— Слэгъурэр, зэхэсхырэр макIэми, Тхьэм сыфэраз, щылэныгъэм чыплэ гъэнэфагъэ щысыубытыгъ. АщкIэ лъэшэу си-ныбджэгъухэр Iэпылэгъу кыис-фэхъуыгъэх, сишхъэгъусэ кыиз-гот, сыгу ахэм кыдащэягъ. Зэрэсигъусэхэр, сызэрящыкIа-гъэр зэхэсагъэшлагъ, ащ мэхъанэшхо иI, — кыыхыгъэщыгъ М. Братэм.

Тигушылэгъу зышыгушIуагъэу зигугъу кытфизыгъэхэм иунагъо ащыц. Ишхъэгъусэрэ ежыыррэ сабыиц зэдапIу: анахыжъ пшъашъэм илэс 11, гурытым — илэси 8, кIэлэ нахыкIэм илэси 5 аныбж. Ахэм я Хэгъэгугу шIу альэгъоу, патриотизмэр янэшанэу зэриплуштхэм Мурат емызэщыжъэу ыуж ит. Ащ дакIоу ахэр спортым фещэх.

Еж тигушылэгъу дзэкъулыкъушIау ыгукIи ыпсэкли зэрэщытым дакIоу, сыдигъуи спортым пылъ. Ипсауныгъэ изытет емылпытыгъэу, ар непэ шхъафит бэнэнымкIэ еджаплэм тренерэу щэлажъэ.

— СиIофшIэн мыхъугъэмэ, унэм сисэу кын слэгъуштыгъэ. КIэлэцIыкIоу Iоф зыдасшIэхэрэм гуахъо ахэсэгъуатэ, кIуачIэ кысаты. Сэ кыизгурылуагъэр зы — мы щылэныгъэм плэхэр щегушхохынхэу щытэп, — хигъэунэфыкIыгъ Мурат.

Кыыхэдгъэщымэ тшIоигъу, фондэу «Хэгъэгугу иухъума-кIо-

хэр» зыфилорэм ветераным зэпхыныгъэ зэрэдырилэр, зэхэщэрэ патриотическэ Iофтхъабзэхэм, семинарэу Москва щыкIохэрэм ар чанэу ахэлажъэ. Ащ кыизэрилуагъэмкIэ, мэзищ кьэс реабилитацие ыкIун фаеу щытыгъ. Апэрэ уахътэхэм Новочеркасскэ кыщелазэщтыгъэх, джы мэзиным зэ Мыекъопэ кьэлэ сымэджэщым неврологиемкIэ иотделение чIэлъы. А Iофыр зэкIэ фондыр икIэщакIоу зэшIуехы. Джащ фэдэу зымылэгъухэрэм апае бэмышIау кьэжъэгъэ камерэу «Робин» зыфилорэр фондым ишIуагъэкIэ ветераным ыгъотыгъ.

— Мзэхэ хуэнэу зыфэжъэкIэ, дзэу сэлъэгъу. IофышIэм сикIыжьми, сыдми кын сыхэтэгъ. «Робин» джы силэпылэгъушIу, телефоным ар пышIагъэу сызэрыкIорэ лъагъор кыиселу. Мыр фондэу «Хэгъэгугу иухъума-кIохэр» зыфилорэм сигъэгъотыгъ. Джыри социальнэ ухъумэным кыдыхэлъытагъэу, тхъакIумэм рагъэуцорэ пкыыгуагъэу кьэжъагъэм фэдэ кысатынэу сежэ, — кылуагъ тигушылэгъу.

Непэ Братэ Мурат зэрыуцогъэ чыплэм ифагъэу щылэр макIэп. Ахэр титхыгъэ еджэхэмэ, зэрэлыхъужьхэр, цыфхэр зэрарыгушхохэрэр, джыри щылэныгъэм яшIуагъэ кыщагъэкIон зэралъэкIыштыр кьагурылоным тыщэгугъы.

ЮШЫНЭ Сусан.

УРЫСЫЕ ФЕДЕРАЦИЕМ И УІЭШЫГЪЭ КІУАЧІЭХЪМ
ЗЭЗЭГЪЫНЫГЪЭМ ТЕТЭУ КЪУЛЫКЪУ АЩЫХЪЫГЪЭНЫР

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ ЗЭТЫГЪОУ
ЩАРАТЫРЭР СОМЭ

1500000-М НЭС

ХЭУШХЪАФЫКІЫГЪЭ ДЗЭ ОПЕРАЦИЕМ ХЭЛАЖЪЭХЭРЭМ
МАЗЭ КЪЭС СОМЭ 214000-М ЩЕГЪЭЖЪАГЪЭУ АРАТЫ

ЗЭКІОЛІЗІТХЭР:

Адыгэ РеспубликэмкIэ кIалэу Мывсхъалэ и Дзэ комиссариат
8(8772)52-11-25
п. Мывсхъалэ, ур. Комсомольск, 217

Адыгэ РеспубликэмкIэ Мывсхъалэ районим и Дзэ комиссариат
8(8777)75-15-60
п. Тулхьор, ур. Октябрьск, 20

Адыгэ РеспубликэмкIэ Джэджа, Козлоблэ район-
лам и Дзэ комиссариат
8(8777)99-79-47
ст. Джэджа, ур. Краснэр, 316

Адыгэ РеспубликэмкIэ Красногвардейскэ, Шхурхэм
районхэм и Дзэ комиссариат
8(8777)88-34-61
с. Красногвардейск, ур. Советск, 64

Адыгэ РеспубликэмкIэ Адыгъышхэ, Талхутамышхэ,
Туркхэм районхэм и Дзэ комиссариат
8(8777)14-06-06
п. Имам, Сердым иур., 46

ТЕЛЕГРАМ-КАНАЛЭУ
«Адыгэ — Служу Родинэ»

ЛИНИЕ ПЛЫРЫР
8(8772)52-11-28

ШЪУИМУНИЦИПАЛЬНЭ ПСЭУПІЭ ИДЗЭ КОМИССАРИАТХЭМ ЗАФЭЖЪУГЪАЗ

Лъэпкыбзэхэр къэухъумэгъэнхэр

ООН-м зэригъэнэфэгъэм тетэу 2022-рэ илэсым кыщегъэжыгъэу 2032-рэ илэсым нэс кыдэфэрэ илэси 10-р ижырэ лъэпкыбзэхэм якъэухъумэн илофыгъохэм лъэныкы пстэумкыи зыщатегушылэштхэ, зэшлохыкы амалэу ащкы шылэхэр куоу зыщэгъэуэфыштхэ дунэе мэхъанэ зилэ чэзыоу щытышт.

2022-рэ илэсым алофым епхыгъэ дунэе конференциеу шылагъэм цэу илагъэр «Ныдэльфыбзэхэм я Дунэе хъарзынэщ: къэухъумэгъэнхэр ыкы хэхъоныгъэ афэшлыгъэныр». А лфотхъабзэр зэхэзыщэгъэгъэхэм ащыщ лъэпкы лфотхэмкы Федеральнэ агентствэр.

Мы мафэхэм я 11-рэ Дунэе конференциеу

Санкт-Петербург шыкло-рэм хэлэжъэнхэу Таврическэ Унэхом рагъэблэгъагъэх дунаим ихэгъэгъу 20-мэ яллыкыи 150-р. Адыгэ Республикэм иллыкыхэри ащ хэлэжъэх.

Дунэе конференцием шуфэс псалъэ кыщышыгъэ Урысыем и Федеральнэ агентствэ ипашэу Игорь Бариновым.

Зэлыкэшхом рагъэблэгъагъэхэм ащыщэу Адыгеим ыцлэкы гушылэр къэзышыгъэр шлэныгъэхэмкы ГУАРИ-м ипашэ игуадзэу Биданэкы Марзет. Ныбжыкы этнолагерэу «Адыгэ хабз» зыфилорэм адыгабзэм икы-зэтэгъэнэнкы ыкы ихэгъэхонкы шлуагъэу кы-тырэм фэгъэхыгъагъ ащ ипсалъэ.

Адыгэ литературэм изэгъэшлэн

«Клэрэщэ Тембот итхыгъэхэм этнографир кызэрахэщырэр» зыфилорэ зэнэкыкыу Клэрэщэ Тембот и Литературнэ музей шыкыуагъ.

Литературнэ музей

Музеим инаучнэ лфышлэу Хъот Саидэ зэнэкыкыу гъэшлэгъоним клэщакло фэхъугъ. Мыекъопэ гурыт еджаплэу N 16-м щызэхэщэгъэ лагерым щылэ клэеджаклохэр ащ кыригъэблэгъагъ.

Адыгабзэмрэ литературэмрэ язэгъэшлэн епхыгъэу ныбжэ зэфэшхъафхэм ателытэгъэ лфотхъабзэу зэхэщэхэрэм нахыбэу цыфхэр къахагъэлэжъэнхэр зэхэщаклохэм пшэрыл шхъалэу зыфагъэуцужы.

Зэнэкыкыу хэлэжъэхэрэм Клэрэщэ Тембот адыгэ этнографиемкы лфышхоу ылэжыгъэр арагъашлэ зэрэшоигъор, тхаклом ищылэныгъэ гъогу зыфэдагъэр Саидэ кылотагъ. Этнографир ащ зериугъоижыгъэр, зэрэзэригъэшлэгъэр, ахэр ухъумэгъэнхэм зэрэфэлэжыгъэр кыкылигъэтхыгъ. Пшысэхэр, тхыдэхэр, хышъэхэр тэрэзэу угъоижыгъэнхэм лъэшэу адыгэ тхаклохэм аналэ зэрэтетыгъэр, фольклор ыкы этнографическэ текстхэр урысыбзэкы зэдзэкыжыгъэнхэм Клэрэщэ зэрэхэлэжыгъэр Хъот Саидэ кылотагъ.

— Адыгэ тхыгъэ литературэ тилэным зилахышхо хызышыхыгъэ Клэрэщэ Тембот адыгабзэм икъэухъумэнкы ыкы

ихэхъоныгъэкы физэшлокыгъэр, кыт-клэхъухъэхэрэ ныдэльфыбзэм изэгъэшлэн нах фэгъэгъафгъэнхэмкы амалэу шылэр зэкы тэгъэфедэ. Адыгэ фольклоры, лъэпкы шэн-хабзэр, цыфыгъэр, хыкы пэгъокыныр, хыкыщыр, джэгур ыкы нэмыкыкы афэгъэхыгъэ пычыгъохэр зэнэкыкыу щыдгъэфэдагъэх. Клэрэщэ Тембот итхыгъэхэм этнографир зэрэщыгъэфэдагъэр куоу зэхэтфыгъ, — кылуагъ Хъот Саидэ.

Клэрэщэ ипроизведениехэм пуныгъэ мэхъанэу апырыщыгъэр еджа-клохэм кыралотыкыгъ. Лъэужыкыкы игъэсэныгъэ-пуныгъэ фэгъэхыгъэ пычыгъохэр еджаклохэм кыалотагъ. Клэрэщэ ипроизведениехэм къахэхыгъэ пычыгъо гъэшлэгъонхэм лупкыу къаджагъэх. Уцыфыныр сэнэхъат ялыеу лъэпкыкыкы зэрэщытыгъэр къеклоплагъэхэм хагъэуэфыкыгъ.

— Мы лфотхъабзэм ыпалокы Андырхъое Хъусен ыцлэ зыхырэ клэлэгъэджэ колледжым истудентхэр музеим ихыакла-гъэх. «Нэкубгъожъхэр зэпырыдгъазэ-зэ...» зыфилорэ лфотхъабзэр зэхэтцагъ. Клэрэщэ Тембот ищылэныгъэ гъогу кы-

щыублагъэу ипроизведениехэм анэ-сыжъэу татегушылагъ. Ныбжыкыкыкы яшлэныгъэ зэрэкуум лъэшэу тигъэгу-шлуагъ. Ащ фэшхъафэу адыгэ ланэм, тхъууалъэм, лъэпкы лэмэ-псымэхэм афэгъэхыгъэ къэбархэр зэхэтфыгъэх, — кылотагъ Хъот Саидэ.

Клэрэщэ ипроизведениехэмкы адыгэ шэн-хабзэхэр, шыкыкы-гъэпсы-кыкы, адыгэ шылакы, лъэпкы ита-рихъ хэти зэрэгъашлэ, джарэу ахэр купкы зилэх, гъэшлэгъонх, еджэгъошлх. Ныбжыкыкы лъэпкы литературэр нах апэблагъэ, адыгабзэр нах зэхарагъэхы ашлоигъоу аделажъэх. Клэрэщэ Тембот имузей къэклорэ клэеджаклохэм яшлэ-ныгъэхэм ахагъахъо. Музеим илофшлэ-хэм ахэр тхаклом ищылэныгъэ ыкы итворчествэ нах куоу нэлуасэ фашых.

Адыгэ лъэпкыкы итхэкы шлагъоу, литературэм иклассикэу, прозэм лъапсэ фзышылыгъэу Клэрэщэ Тембот цыфхэм зэрагъэлаплэрэм, ытхыгъэхэм зэряджэ-хэрэм, ар лъэпкыкы зэрэщымыгъупшэ-рэм музеим илофшлэхэр ишыхъахы.

ЛЪЭПШЫКЫ ФАТИМ.

ПОЧТА
РОССИИ

Ипалъэм кыпнэу шыукылтхэн шыульэкышт

2024-рэ илэсым бэдзэ-огум и 1-м кыщегъэ-жыгъэу шышхъэлум и 20-м нэс Урысыем и Почтэ ифэлэ-фашлэхэр кыызфэзгъэфедэхэрэр 2025-рэ илэсым иапэрэ клэлэныкыкы (2024-рэ илэсым уасэу шылагъэхэм атетэу) тедзэгъу зэфэшхъафхэм акылтхэнхэ алъэкышт.

Клэлэцыкыкы, лфшлэн лъэпкы зэфэшхъафхэм, культурэм, спортым ыкы нэмыкыкыкы япхыгъэ тедзэгъу 1200-м ехъумэ шыуакылтхэн шыульэкышт. Сайтэу podpiska.pochta.ru кыызфэжыгъэфедэн шыульэкышт, почтэ кыутамэхэм, почтальонхэм зафэжыгъазэм хуышт. Пэудзыгъэ шыкыкы тетэу кызытхыкыкы индексыр, алфавитыр, темэу зыфэгъэхыгъэр ыкы нэмыкыкы кыызфагъэфедэшущытх.

Еджэплэ-интернатхэм, клэлэцыкыкы унэхэм, ветеранхэм, зыныбжэ хэкы-тагъэхэм, сэкъатныгъэ зилэхэм, фэ-ныкыкыкы апае шлушлэ клэтхэныр жъугъэпсын амал щыл. «Шлушлэным ичыгъ» зыфилорэ лфотхъабзэм кы-дыхэллытагъэу шыузыфыкылатхэ шы-шюигъом иадрес жъугъэуэфын шы-ульэкышт.

«Урысыем и Почтэ»
ипресс-кыулыкыу

Жэнэ Къырыммызэ ыцлэккэ зэнэкъокъур

Клэлэцлыкүмэ афэгъэхыгъэ я 3-рэ Дунэе литературэ зэнэкъокъоу Жэнэ Къырыммызэ ыцлэккэ зэхащэгъэр мы мафэхэм макло.

Шъугу къэзгъэкыжын, мэкъуогуи и 1-м къыщегъэжыгъэу шышхъэлум и 30м нэс ащ иплалъ. Мыгъэрэм ыцлэр — «Сшлэнэу сыфай». Илэси 3-м къыщегъэжыгъэу 12-м нэс зыныбжэ клэлэцлыкүхэм апае тхыгъэхэм, сурэтхэм, «нон-фикшн» зыфилорэ тхаклэм тетэу якъэугоин мызыгъэгуи ащ ипшъэрылъ. Адыгэ къэралыгъо университетыр зэнэкъокъум иклэщаклэ.

Зэнэкъокъум ипшъэрылхэр:
адыгабзэккэ, къэбэртэябзэккэ, урысыбзэккэ клэлэцлыкүмэ апае тхэхэрр къэзгъэнэфэгъэнхэр; цлыкүмэ афэгъэхыгъэ произведенихэм адэлэжъэрэ сурэтышхэр; тхыгъэхэр бзицккэ зэыдзэккхэрр къыхэгъэщыгъэнхэр; клэлэцлыкүмэ афэгъэхыгъэ литературэм икыдэгъэккынккэ Адыгэ къэралыгъо университетыр чыплэ дэгъу зэрэхъугъэр цыфмэ ягъэшлэгъэнхэр.

Мыр илэс къэс реклоклэ, ащ хэлэжъэн зылэкышхэр илэс 18-м къехъугъэхэр ары. Гъэ къэс ащ ыцлэ зэблаху. 2023-рэ илэсым ар ятлонэрэу реклоклыгъ. Ыцлагъэр — «Сыеджаклэ», илэси 7 — 10 зыныбжыкхэм афэгъэхыгъагъ. Зэнэкъокъум илофшлагъэхэр электроннэ почтэу konkurs.jane@yandex.ru зыфилорэм гъэмэфэ мэзишым къыхагъэх. Осэш купым лоф зышлагъэр лонгъо ыккы чъэпыогъу мазэхэр, теклуагъэхэр къызытлауагъэр шэклогъум и 15-р ары.

Зэнэкъокъур лъэныкъуи 3-у реклоклыгъ: а) усэ ыккы прозэ шъуашэм илэху илэси 7-м щегъэжыгъэу 10-м нэсырэ цлыкүмэ афэгъэхыгъэ усэху, рассказху, пьесэху адыгабзэккэ, къэбэртэябзэккэ, урысыбзэккэ тхыгъэхэр; б) цлыкүмэ афэгъэхыгъэ произведенихэм яхыплэгъэ сурэтху шыгъэхэр; в) клэлэцлыкүмэ афэгъэхыгъэху тэ къыхэтхыгъэ тхыгъэху адыгабзэккэ, къэбэртэябзэккэ, урысыбзэккэ зэрадзэккыгъэхэр.

Апэрэ лъэныкъомккэ автормэ агъэфедэгъэ сюжетхэр: пшысэ шъуашэм илэхэр, фантастикэр, усэ е рассказ цлыкүху цылыныгъэм ехыплэгъэ шэныгъэхэр зыхэлхэр. Темэу къалэтыгъэхэр: нибджэгъуныгъэр, зэдэлэпылэжыныр, тыкъэзыуцухэрэ дунайр, цлыкүмрэ илэгъухэмрэ, цлыкүмрэ ны-тыхэмрэ, цлыкүмрэ адыгэ хабзэмрэ. Персонажэу къагъэлэгъуагъэхэр: псэушхъэхэр, пкъыгъохэр, клэлэцлыкү литературэ лъэпкъ героиклэр.

Ятлонэрэ номинациемккэ («Сурэтхэм») къагъэхыгъэхэр зэхыплэгъэхэр Къуекъо Налбий, Бэгъ Нурбий, Кошбэе Пшымафэ, Теуцожь Хъабибэ яклэлэцлыкү произведенихэр ары ыккы адыгэ хабзэм фэгъэхыгъэ сурэтхэр; ащ нэмыклэу Н. Носовым, Г.Х. Андерсен, Е. Шварц, В. Катаевым, В. Волковым яклэлэцлыкү тхыгъэхэм атешыхагъэхэр е ежъ къыхахыгъэхэр.

«Зэдзэккыныр» зыфилорэ номинацием хэхъагъэхэр адыгэ литературабзэккэ

тхыгъэ текстху урысыбзэккэ зэрадзэккыгъэхэр: Кошбэе Пшымаф — «Хъырбыдз пасэхэр»; Теуцожь Хъабиб. — «Тэтэжъэрэ Гъулацыйр»; Бэгъ Нурбий — поэмэу «Тэпэзанхэр»; Мырзэ Дзэпц — «Ощхыбыб». Урысыбзэккэ тхыгъэ произведениху адыгэ литературабзэккэ зэрадзэккыгъэхэр: Р. Киплинг — «Маугли», А. Волков — «Волшебник изумрудного города», А. С. Пушкин — «Руслан и Людмила».

2023-рэ илэсым зэнэкъокъум иклэуххэр: номинациеу «Усэ ыккы прозэ шъуашэм илэхэр» зыфилорэмккэ теклуагъэ шылэп. Номинациеу «Сурэтхэр» зыфилорэмккэ апэрэ чыплэр ыубытыгъ Екатерина Несвитайло (АКЪУ), я 2-рэ чыплэр — Къудэе Софиат (Тыркуер), я 3-рэ чыплэр — Мусэе Лейла (АРИИК) къырахыгъэх.

Лъэныкъоу «Зэдзэккыныр» зыфилорэмккэ теклуагъэхэр: апэрэ чыплэр аубытыгъ Дэрбэ Тимур, А.С. Пушкиным ипоэмэу «Руслан и Людмила» ыккы Лышэ Санят, Е. Шварц ирассказэу «Два брата». Ятлонэрэ чыплэр — Анцокъо Ирин, Фирэ Анфис, Редъярд Киплинг ирассказэу «Маугли» зэрадзэккыгъ адыгабзэккэ, къэбэртэябзэккэ. Я 3-рэ чыплэр — Матыжэ Аминэт, Кошбэе Пшымафэ ирассказэу «Ныбджэгъу шыпкъ» зыфилорэр урысыбзэм рилъхыагъ.

Анахъ произведение дэгъоу 2022 — 2023-рэ илэсхэм къагъэхыгъэхэр зэнэкъокъум итхыл шхъаф къыдэхъащых. Номинациехэм ащытеклуагъэмэ ацлэхэр, альэкъуацлэхэр зэнэкъокъум итхыгъэ сайтэу <http://konkursjane.adugnet.ru> зыфилорэм ыккы сайтху

Адыгэ ыккы урыс клэлэцлыкү литературэр лъызыгъэклотэщхэр, зэдзэклакхэр, сурэтышл гъэшлэгъонхэр тилэх. А зэккэми адыгабзэр къагъэбаигъ, адыгэ культурэм хэхъоныгъэ рагъэшлыгъ, сурэт гъэшлэгъонхэр адэтэу адыгэ клэлэцлыкү тхылыккэхэр нахыбэу тилэ хъугъэ.

Вконтакте, Телеграммэ къарыхагъэх.

Зэнэкъокъум шухъафтын шхъафхэри ащаратыгъэх: «Ямышыккэ» зыфилорэр Жэнэ Къырыммызэ иунагъо фигъэшъошагъ Къэбэртае щыц тхаклоу Тхыгъэпсэу Фатимэт; «АКЪУ-м и Шэныгъэ тхыльджаплэ къыхихыгъэр Мэщфэшл Нэдждэт; «Лъэтэгъэуц» — Культурэ гупчэу «Шварц и Ун» зыфилорэм Сихъаджэкъо Хъазрэт, «Сюжетыр» — Дарья Петровам; «Образ» зыфилорэу зэдзэккыным иноминациеккэ адыгабзэр чанэу, куоу зыгъэфедэшъугъэм пае Къуекъо Налбий иунагъо къыгъэлъагъорэр Мамхыгъэ Сусанн; Кошбэе Пшымафэ иунагъо — Къоджэшъэо Рим; Клурашынэмэ ялэкъо ишухъафтынэу «Зэфагъэ» зыцлэр — Хъакурынэ Руслъан, Беданэкъомэ ялэкъо гъэгъушлупккэу «Гулытэ» — Ахэджэго Марин, Мыекъопэ редукторышл заводым «Лъэуж» зыфилорэр — Тхыркхъо Аминэт. Зэнэкъокъум иосэшл куп хэтмэ анахъ

тхыгъэ е зэдзэккыгъэ гъэшлэгъонмэ диплом хэхыгъэхэр афагъэшъошагъэх: Хикмет Байкалды (Тыркуер), Абоу Хъусин Мухъаммад (АКЪУ), Дарья Михайловам, Элеонора Халатовам, Гъошэкъо Мадин (КЪЩР), Хъакъуи Аслан, Лыпцлэккэ Ларисэ, Хъаккымыз Сусаннэ, Теуцожь Фатимэ, Нэмытлэккэ Аминэт, Лыхъэ Людэ (КЪБР).

лъэгоным хэлэжыагъэх: Унэрэкъо Фатим — «Осмэн дунайр зэрегъашлэ», сурэтышлыр Дэр Аридж; Насиба Кипке — «Сказка о солнечном лучике», сурэтхэр зиер Валерия Зима; Сихъу Султан — «Зэныбджэгъухэр, зэгъогогъухэр», сурэтхэр — Бэгъушэ Диан; Абрэдж Сафиат «Симыш», сурэтхэр зиер Галина Овчинникова; бзитлуккэ тхыгъэу «Адыгэ Хабзэ», сурэтышлыр Тлэшъу Мэзагъу; «Жэнэ Къырыммызэ мусэхэр», сурэтхэр — Екатерина Несвитайло.

Зэнэкъокъоу 2024-рэ илэсым реклоклэрэм ипрограммэ дгъэхъазыргъэ, лофыгъоу пылэщхэр клэу дгъэпсыгъэх. Гушлугъоу блэкыгъэ илэсымккэ зэнэкъокъум къыхэдгъэщырэ Тыркуем щыц тилэпкъэгъу нэбгыритлэ, Къэбэртэе-Бэлъкар Республикэм, Къэрэщэе-Черкес Республикэм ащыц тхаклохэр, Адыгэ Республикэм ителевидение, игъэзетхэм, ижурналхэм лоф ащызышлэхэрэу къызэрэхэлэжыагъэхэр ары.

Я 2-рэ Дунэе литературэ зэнэкъокъум къыгъэлэгъуагъ лъэныкъоу «Зэдзэккыным» анахыбэу къызэрэхэлэжыагъэр, адыгэ, урыс, лэклэб тхаклохэм япроизведенихэр бэмэ зэрадзэккыгъ, апэрэ ыккы ятлонэрэ чыплэ тлуритлэу къалэжыгъ, ящэнэрэр — зы нэбгыр. Лъэныкъоу «Сурэтшыныр» зыфилорэм чыплэщ къырахыгъ, ятлонэрэр зыхыгъэр Тыркуем шыпсэурэ пшъэшэу ныбжыккэу Къудэе Софиат. Зэнэкъокъум зэфэхысыж тигъэшлыгъ: адыгэ ыккы урыс клэлэцлыкү литературэр лъызыгъэклотэщхэр, зэдзэклакхэр, сурэтышл гъэшлэгъонхэр тилэх. А зэккэми адыгабзэр къагъэбаигъ, адыгэ культурэм хэхъоныгъэ рагъэшлыгъ, сурэт гъэшлэгъонхэр адэтэу адыгэ клэлэцлыкү тхылыккэхэр нахыбэу тилэ хъугъэ.

АКЪУ-м иадыгэ кафедрэ иклэлэгъаджэу ХЪУАЖЪ Нурит.

Тэхутэмыккое районура загъэпсыгъэр илэси 100 зэрэхъурэм ыкIи унагъом и Илэс афэгъэхьыгъ

Тибайныгъ

Илэси 100-р тарихым щыщ пычыгъошху. Тэхутэмыккое районым имэфэкI мафэ кызырэблагъэрэм елытыгъэу, гъэхъагъэу мыщ щыпсэухэрэр зэрыгушхохэрэм, ицыфхэм ягугъу къэбар жъугъэм иамалхэм къашы.

Непи тигъэзетеджэхэм агу къэдгъэкыжы тшIоигъу Тэхутэмыккуае щыпсэурэ Еутых ллакъом иунагъоэм ащыщ.

Еутыххэр Тэхутэмыккуае анахь ллакъошхоу дэххэм ащыщых. Еутых Тыурэ Фатимэтрэ яунагъо кыкыгъэу бэ цIэрыло хъугъэр, щыIэныгъэм игъогу зафэ рыкIуагъэр. Мыхэр 1924-рэ илэсым къэзэрэцагъэх. Непэрэ мафэм ахэм къатекыгъэхэр нэбгырэ 220-рэ мэхъух.

Тыу я XIX-рэ лIэшIэгъум ыкIэхэм къэхъугъ, Фатимэт ащ бэкIэ нахьыклагъ, адрэ адыгэ унагъоэм зыкIи атемыкIхэу ахэр псэуцтыгъэх, колхозым шылажъэщтыгъэх, ялфыгъэ сабыибыр аплуцтыгъ. Баигъэхэл, ау зэгурылохэу, зеделэжъхэу шылагъэх. Ны-тымэ амал ялагъэп якIалэм гъэсэныгъэ арагъэгъотыгъ, ау шүлгъэгъурэ гуфэбагъэрэ ацагъэклагъэх. Тыр колхозым икъэрэгъулыгъ, ныр тутынлэжыгъ. Сабыихэр ны-тымэ IэпыIэгъушIу афэхъуцтыгъэх, гъаблэми заоми пхырыкыгъэх. Анахь кын зылгъэгъурэ якIалэу Мэджд, ар бэрэ сымаджэщтыгъ. Сабыр ыпакъо-хэм амыIэтыжъэу зэхъум, а лъэхъаным арэуцтэу псэуцтыгъэх, тым ефэндэу Хъаджмэт-хъаджэм зыфигъэзагъ, кIэлэ-цыкIур къэзыухъумэщт дүхъэ тхыгъэ кыIихы шIоигъоу. Ефэндым Тыу ыгу кыIэтыжыгъагъ, мары ащ кырилогъагъэр:

— Илыгъащэу кIалэм пае огуIэ, Тыу, ащ идунай ыхъожьыным джыри пэчыжъ, сэ сэлгъэу щыIэклэ дахэ илэнэу.

Арэуцтэуи хъугъэ, Мэдждэ хужьыгъэ, нэужым псэогъуи зэригъэгъотыгъ, сабыихэри кыфэхъугъэх, жьыгъом нэс шылагъ.

— Тэ тицIыкIугъом кыщегъэжъагъэу IофшIэным тыфагъэсэгъагъ. Еджаплэм тыщеджэ тшIоигъуагъэми, ар зэкIэми къадэхъугъэп. Лъэхъэнэ хьылъагъ тызхэтыгъэр: щыгъынхэр, цуакъэхэр тфимыкIухэр, тимиIэхэуи кыхэкIыщтыгъ. Тянэ-тятэхэм ягуIакIэ зэхэтшыкIыщтыгъэ ыкIи яIоф зэрафэдгъэпсынIэщтым тыпылбьыгъ. Шагу хьызмэтыр зетхъэщтыгъ, шьофми тыщылажъэщтыгъ. КIэлэ нахьыжмэ класс зауI ныIэп къаухышъугъагъэр. Хэгъэгу зэошхор кызежъэм, сшынахьыжъэу Мэдждэрэ Гъафуррэ КIэлэ Iатахъоухэу къоджэ гъунэм чIыгур щыдэзытIыкIыщтыгъэхэм ягъусагъэх. Уахътэ икIу имылагъэми, сянэ тигъунэгъугъэ ЛыIужъу Унае иIэпыIэгъоу КъурIаныр зэригъэшIэгъагъ, — ыгу къэ-кIыжы анахьыкIэу ялэгъэ Загрэт.

Илэсхэр кIуагъэх, къуаджэри зэтэгъэпсыхъагъэ хъугъэ, кIэлэцыкIухэми залэтыгъ, унагъохэр ашIагъэх, зэбгырыкыгъэх. Ахэм гъэхъагъэу ашIыгъэр макIэп, бгъэхалхъэхэмкIэ гъоогъу пчъагъэрэ кыхагъэщыгъэх. Гъэфур мээ хьызмэтым иотличник. Япшъашъэу Мариет трактористхэр ыгъашъэщтыгъэх. Автотранспортнэ хьызмэтшIаплэм водителэу щылэжъагъ якIалэу Рэмэзан, ар нахьыбэрэм зэрашIэщтыгъэр Хъамед, «IофшIэныр дэгъу дэдэу зэригъэцэкIагъэм пае» зыфилорэ медалыр кыфагъэ-шъошагъ.

ЧыIплэ универмагым щылэжъагъэх япшъашъэхэу Разиет, Сар ыкIи Загрэт. Къуаджэм хьалыгъугъэжъаплэр кызы-щызэIуахым, Загрэт ащ зигъэзэжыгъ. Апэ хьалыгъу ыгъажъэщтыгъ, нэужым бригадир хъугъэ, IэшIу-IэшIуI цехым

ыкIи производствэм япашагъ. Къурланым къеджэнэу ащи зэригъэшIэгъагъ.

Тыурэ Фатимэтрэ насыпышIуагъэх, ахэм ялфыгъэхэм яунагъоэм уарыпэгэнэу щытыгъ. Мэдждэ кIэлэх ыпIугъ, Гъэфур кIэлибгъумэ ят, Мариет сабыитф кыфэхъугъ. Разиет, Хъамед, Сар ыкIи Загрэт сабыи пIырыплI кыфэхъугъ.

ЩыIэныгъэм кыни хъяри зэдыхэтых, зыхэр къэхъуцтыгъэх, адрэхэм ядунай ахъожьыщтыгъ. ЩыIэныгъэр зы чыIплэ итырэп, лъэкIуатэ — якъорыльфмэ якъорыльфыжъхэр (ахэр 80-м нахьыбэ мэхъух) яIэх, якъорыльфмэ якъорэль-фыжъхэм якъорэльфыжъхэм (ахэр 90-рэ фэдиз хъуцтых) унагъохэр ашIэх, якъуаджэ, ядунай агъэкIэракIэ, зэпстэуми гъэсэныгъэ дэгъу зэрагъэгъоты, ллакъом ишэн-хэбзэ дахэхэм атетых.

Мариет ипшъашъэу Гъыц Хъанит Щынджые къоджэ псэуплэм илэс 30-м ехъурэ щылэжъагъ. «Урысые кIэ-тхыкыжыныу рагъэкIокыгъэм илахэ зэрэхэлъым фэшI» зыфилорэ медалыр кыфагъэшъошагъ, «Адыгэ Республикэр илэси 100 хъугъэ» зыфилорэ медалри кыратыгъ, джырэ уахътэм пенсием щыл.

Сарэ ыпхъоу Пщыпый Симэ Хъазэр-талэ ыпхъур илэс пчъагъэхэм банкым зэрэщылэжъагъэм фэшI цIэ лъаплэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ экономист» зыфилорэр кыфагъэшъошагъ.

Загрэт ыпхъоу Мышъэ Маринэ Юрэ ыпхъур псауныгъэр къэхъумэгъэнымкIэ АР-м изаслуженнэ IофышI.

Загрэт икIалэу Къокласкъо Аркадий Лъэустэнхъэблэ хъапсыр къэзыгъэгъу-нэрэ отделым ипашэу илэс пчъагъэхэм Iоф ышIагъ. Апэрэ, ятIонэрэ, ящэнэрэ шъуашэ зилэ медальхэу «Дэгъу дэдэу кыулыкъур зэрихъырэм фэшI» зы-филорэмрэ «Къулыкъум гъэхъагъэхэр зэрэщылэжъагъэм фэшI» зыцIэмрэ кыфа-гъэшъошагъэх.

Разиет икIалэу Хъаткъо Рэмэзан Хъарунэ ыкIор Афганистан щызэуагъ, медальхэу «Дзэ гъэхъагъэхэм афэшI» ыкIи «Интернационалист дзэкIоплым афганскэ народыр кыфэраз» зыфи-лохэрэр илэх.

Разиет икIорэльфэу ШъонтIыжъ Ерыстэм Шахидэ ыкIор чэтхъунымкIэ Iэлэсэныгъэшхо зыхэлъ специалист. Инкубаторэу ОАО-у «Токаревская пти-

ЦыкIагъэр джащ фэдэу рэгъушхо Загрэт ипхъорэльфэу спортым гъэхъэгъэшхо щызышIыгъэ Къокласкъо Сусаннэ Ар-кадий ыпхъум.

Сусаннэ ицIыкIугъэм кыщегъэжъагъэу ыпкышъол уфэ-упцIэу щытыгъ. Ащ ны-тымэ гу лъати, Краснодар дэт спорт еджаплэм ратыгъагъ, батутист хъугъэ. Илэсибгъу ыныбжыгъ Урысыем и Кубок зыфэбанэм. Илэс 12-м итэу дунэе зэнэкъокъумэ ахэлажъэу ыублагъ, Америкэм гуфакIо Джэгунхэу щыкIуагъэ-хэм изакъоуи, гъусэхэр илэхэуи апэрэ чыIплэр кыщыдихыгъ. Канадэ, Порту-галием, Швейцарием, Испанием, Брази-лием, нэмыкI къэралыгъуабэхэм ащыла-гъ, теклоныгъэхэр къащыдихыгъ. Ар Урысы-ем Iогъогъоу, Европэм ыкIи дунаим гъоогъу пчъагъэрэ ячемпионкэ хъугъэ. 2016-рэ илэсым спортымкIэ дунэе класс зилэ мастерыцIэр кыфагъэшъошагъ.

Я XXXII-рэ гъэмэфэ Олимпийскэ джэгунхэу Токио 2021-рэ илэсым щы-кIуагъэхэм ар ахэлэжъагъ. Пандемие лъэхъаным ар тефэгъагъ, нэбгырэ 335-рэ хэгъэгу зэфэшъафхэм кыарыкыгъэ-хэу щызэнэкъокъуцтыгъэх. Мы спорт лъэпкымыкIэ тыхэгъэгу къэзыгъэлъагъ-щтыгъэр спортсменитIу ныIэп, ахэм Сусаннэ ащыщыгъ. Яблэнэрэ чыIплэм нахь чыжъэу лыкIотэщъугъагъэп, арэу щытми, тырпагъ, ащ фэдэ зэнэкъокъу-шхом тиреспублики тикъэралыгъуи кы-щигъэлъэгъуагъэшъ.

Гъэфур ипхъорэльфмэ япхъорэль-фыжъхэми спортым гъэхъагъэхэр щашы-гъэх — Еутых зэшыпхъухэу Ангелинэрэ Азидэрэ.

Ангелинэ Азмэт ыпхъур каратэм илэныкыуиц зэригъэшIагъ — каратэ шъхъалэу зэкIэ кызылэпызыубытырэр ыкIи ВБЕ — кхъхъэплэ дзэ бэнакIэр. 2018-рэ илэсым кыщегъэжъагъэу аш апэ бгырыпх ШхъуантIэр, нэужым бгы-рыпх Плъыжыр кыфагъэшъошагъэх. Ангелинэ Урысыем щыкIогъэ зэнэкъ-къубэмэ теклоныгъэ къащыхыгъ.

Еутых Азидэ Азмэт ыпхъур шъхъафит бэнэным пылэ, гъэхъэгъэшхохэр ышын-хэу шэгугъых. Ар республикэм щызэха-щэгъэ зэнэкъокъубэмэ ащытекIуагъ.

Ллакъом щыщ нэбгырищмэ дышъэ медальхэмкIэ еджаплэр къаухыгъ ыкIи медицинэ сэнэхъатыр зэрагъэгъоты. Еутых Рустам, ар Рэмэзанэ икIорэльф, стоматолог хъугъэ. Мариет ипхъорэль-фым ипхъорэльфыжъэу Китариэ Замирэ Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым и Медицинэ институт щеджэ, ащи стоматолог сэнэхъатыр кыыхыгъ. А апшъэрэ еджэплэ дэдэм щеджэ Мэдждэ ипхъорэльфэу Еутых Динарэ.

Гъэфурэ икIорэльфхэри апшъэрэ еджэплэ пэрытхэм ащеджэх — Еутых зэш-зэшыпхъухэу Алинэрэ Алимрэ, ахэр Абрек исабыих. Алинэ Москвскэ фи-нансовэ — промышленнэ университетым психолог сэнэхъатыр щызэрегъэгъоты. ФСИН-м фитыныгъэмрэ гъэIорышIэным-рэкIэ и Академие юристэу Алим щеджэ.

Мыхэр тыдэ шылагъэхэми, сьд фэдэ гъэхъагъэ щыIэныгъэм щашыгъэми, ялэкъо унэ къэкIолэжъых, ащ кIуачIи амали къареты.

Тыурэ Фатимэтрэ дунаим ехыжы-гъэх, якIалэхэри акIэлыкIожыгъэх. Ау апсэхэр рэхъатых: ялэужхэр гъогу зафэм тетых, цыфышIухэу щыIэныгъэм хэуцуагъэх. Тицыхъэ телъ ахэм ауж кыкыгъэхэри гъогу тэрэ зэрэрыкIо-щтхэм, Адыгеим ыцIэ дахэкIэ зэрэра-гъэIоштым.

АКIЭГЪУ Разиет.
Тэхутэмыккуай.

Авторын ихъарыныщ

— 1973-рэ илэсым Тэхутэмыккуае щыпсэухэрэр щыгъозэгъагъэх илэс 16 зыныбжэ пшъэшъэжъыем Москва бгъ-эхалхъэ кызырэфырагъэхыкыгъэм. Къэлогъэн фае, а лъэхъаным ащ фэдэ бэрэ хъуцтыгъэп. А пшъэшъэжъыер Мариет ипшъашъэу ЛыIужъу Хъарет Хъазэрэт ыпхъур арыгъэ. (ДжырэкIэ Хъуцт лъэкъуацIэр ехы). Ар кIэ-лэеджэкIо производственнэ бригадэм ипашагъ. Бригадэр комсомольцэмэ я Урысые движение хэхагъ, колхозхэм ыкIи совхозхэм лэжыгъэ бай къа-хыжынымыкIэ IэпыIэгъу афэхъуцтыгъэх. Ащ зэфэхъысыжъэу фашыгъэм елы-тыгъэу «IофшIэнымкIэ кызырэхэщыгъэм фэшI» зыфилорэ медалыр Адыгеим икIэлэеджэкIуитIумэ къафагъэшъош-гъагъ. ТIумэ язырэр Хъаретыгъ.

Ащ кыкIэлъыкIоу Хъарет илэс 20-м ехъу къэралыгъо IофшIэным ритыгъ, районым инароднэ депутатхэм я Совет Iоф чышIагъ.

Еутых Шахид — Рэмэзанэ икIал — ООО «Газпром межрегионгаз Мые-ккуапэ» зыфилоу Тэхутэмыккое райо-ным щыIэм икIулыкъу ипаш.

А лъэныкы дэдэм, Краснодар шэ-лажъэ Загрэт икIорэльфэу Мышъэ Азамат Муратэ ыкIор. ООО-у «Газпром трансгаз Краснодар» зыфилорэм шы-лажъэхэрэр пштэмэ, Азамат пэрытхэм ащыщ, иIофшIэн хэшыкIышхо фырил.

цефабрика» зыфилоу Тамбовскэ хэкум итым илэсиншI пчъагъэхэм ипэшагъ. Джы Ростов хэкум а Iофыр кыщылэ-тыжыныу рагъэблэгъагъ. Ащ Iоф дешIэ ышнахыкIэу Артурри.

Мариет икIорэльфэу Гъыц Анзор Асфар ыкIор мэшIогъэкIосэ кыулыкъоу Пэнэжыккуае дэтым шэлажъэ, медаль зэфэшъафыбэ кыфагъэшъошагъ.

Мариет икIорэльфэу Хъуцт Руслъан Адам ыкIор ОАО-у «Хладокомбинат «Западный» зыфилорэм имеханик шъхъал.

Еутыхмэ ялэкъо искусствэми ялахы-шхо халъхъагъ.

Загрэт икIорэльф-пхъорэльфхэу Мышъэ Анзауррэ Мышъэ Азидэрэ яцIы-кIугъом кыщыублагъэу оредыр шIу алэгъу.

Анзаур пщынэм кыригъэIоныр ренэу икIэсагъ, а лъэныкыомкIэ анахь лъэгэплэ инхэм анэсыгъ. «Исплъамыем» хэтэу тикъэралыгъуи, IэкIыб хэгъэгухэри зэ-пикIухъагъэх. Тилэпкъэгъу адыгэмэ мымакIэу ахэхагъ. Тыди дахэу кы-щытпэгъокIых, анахъэу игупсэ чылэу Тэхутэмыккуае. Анзаур Адыгэ Респу-бликэм изаслуженнэ ыкIи инароднэ артист хъугъэ. Ащ игъогу рэкIо ышыпхъу нахьыкIэу Азидэ. Сэнаушыгъэ зыхэлъ пшъэшъэ ныбжыкIэр урысые ыкIи дунэе зэнэкъокъубэмэ ащытекIуагъ. Адыгеим ыцIэкIэ телекъэтынэу «ЖъогъуакIэр» зыфилорэм хэлэжъагъ. Азидэ зэльашIагъ.

Адыгэ Республикэм и Закон

2023-рэ илъэсымкӀэ Адыгэ Республикэм шӀокӀ зимылэ медицинэ страхованиемкӀэ и Чыплэ фонд ибюджет зэрагъэцӀагъэм ехылаӀагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2024-рэ илъэсым мэкъуогъум и 13-м ыштагъ

А 1-рэ статья. 2023-рэ илъэсымкӀэ Адыгэ Республикэм шӀокӀ зимылэ медицинэ страхованиемкӀэ и Чыплэ фонд ибюджет зэрагъэцӀагъэм ехылаӀагъэм отчетыр ухэсыгъэным фэгъэхьыгъ

2023-рэ илъэсымкӀэ Адыгэ Республикэм шӀокӀ зимылэ медицинэ страхованиемкӀэ и Чыплэ фонд (ыужкӀэ Фондыр тӀозэ дгъэлощт) ибюджет зэрагъэцӀагъэм, сомэ мин 7548326.4-рэ хуэрэ хахьо ащ зэрилагъэм, сомэ мин 7602837.4-рэ хъарджэу зэ-

ришлыгъэм, хахьом нахьы хъарджхэр сомэ мин 54511.0-кӀэ зэрэнахьыбагъэм яхьылӀагъэм отчетыр ухэсыгъэнену.

Я 2-рэ статья. 2023-рэ илъэсымкӀэ Фондым ибюджет зэрагъэцӀагъэр ухэсыгъэным ехылаӀагъ ЗэрагъэцӀагъэр ухэсыгъэнену:

1) гуадзэу N 1-м диштэу 2023-рэ илъэсымкӀэ Фондым ибюджет ихахьохэмкӀэ;

2) гуадзэу N 2-м диштэу 2023-рэ илъэсымкӀэ Фондым ибюджет имылъку зэрэтырагъагъэмкӀэ;

3) гуадзэу N 3-м диштэу 2023-рэ илъэсымкӀэ

Фондым ибюджет зыфыщыкӀагъэ мылькур зэрэрагъэ-кӀужьыщт къэкӀуаплӀэхэмкӀэ.

Я 3-рэ статья. Мы Законом кӀуачӀэ илэ зыхуэрэр Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законом кӀуачӀэ илэ мэхьу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхьэу
КЪУМПИЛ Мурат**

кӀ. Мыекъуапэ,
мэкъуогъум и 14, 2024-рэ илъэс
N 332

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм ис цыф куп заулэмэ унапкӀэмрэ коммунальнэ фӀэло-фашӀэхэм уасэу алыатыгъэмрэ афӀэлыгъужьыгъэнымкӀэ лӀофыгъо заулэмэ яхьылӀагъ

Урысые Федерацием псӀэуплӀэхэмкӀэ и Кодекс ия 160-рэ статья ия 1.1-рэ лахь, Урысые Федерацием и Правительствэ 2023-рэ илъэсым жьоныгуаӀкӀэм и 27-м ышлыгъэ унашъоу N 835-р зытетэу «Цыф куп заулэмэ унапкӀэмрэ коммунальнэ фӀэло-фашӀэхэм уасэу алыатыгъэмрэ афӀэлыгъужьыгъэнымкӀэ шӀэпхъэ зыкӀхэр ухэсыгъэнену ехылаӀагъ» зыфилорэм адиштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешлы:**

1. Цыф куп заулэмэ унапкӀэмрэ коммунальнэ фӀэло-фашӀэхэм уасэу алыатыгъэмрэ афӀэлыгъужьыгъэнымкӀэ шӀэпхъэ зыкӀхэр Урысые Федерацием и Правительствэ 2023-рэ илъэсым жьоныгуаӀкӀэм и 27-м ышлыгъэ унашъоу N 835-р зытетэу «Цыф куп заулэмэ унапкӀэмрэ коммунальнэ фӀэло-фашӀэхэм уасэу алыатыгъэмрэ афӀэлыгъужьыгъэнымкӀэ шӀэпхъэ зыкӀхэр ухэсыгъэнену ехылаӀагъ» зыфилорэмкӀэ аухэсыгъэхэм (Урысые Федерацием ихӀэбзэгъэуцугъэ зэхэуӀагъэхэр, 2023, N 23) адиштэу федеральнэ законхэм ащыгъэ-нӀэфгъэ цыф куп заулэмэ унапкӀэмрэ коммунальнэ

фӀэло-фашӀэхэм уасэу алыатыгъэмрэ Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо учреждениеу «лӀошӀэнымкӀэ ыкӀи цыфхэр социальнэу ухъумӀэгъэнхэмкӀэ Гупчэм» къафыригъэ-гъэзэжыгъэнену гъэнӀэфгъэнену.

2. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2017-рэ илъэсым жьоныгуаӀкӀэм и 25-м ышлыгъэ унашъоу N 94-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ис цыф куп заулэмэ унапкӀэмрэ коммунальнэ фӀэло-фашӀэхэм уасэу алыатыгъэмрэ афӀэлыгъужьыгъэнымкӀэ лӀофыгъо заулэмэ яхьылӀагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихӀэбзэгъэуцугъэ зэхэуӀагъэхэр, 2017, N 5; 2018, N 11; 2019, N 1; 2020, N 11; 2021, N 8) мыщ фӀэдэ зэхъоклыныгъэхэр фӀэшлыгъэнхэу:

1) ышхьхъэ мыщ тетэу къэтыгъэнену:

«Сабыибэ зэрыс унагъом коммунальнэ фӀэло-фашӀэхэм, шапхъэу щылӀэхэм ашхьхъадэмыкӀэу ыгъэ-федӀэгъэ гъэстыныпхъэм уасэу лытыгъэр зэрэфалъэ-гъужьыщт ШыкӀэм ехылаӀагъ»;

2) пӀэублэр мыщ тетэу къэтыгъэнену:

«Адыгэ Республикэм и Законэу 1994-рэ илъэсым лӀоныгъом и 28-м аштагъэу N 117-1-р зытетэу «Уна-гъор, ныр, тыр, кӀэлэцыкӀлӀхэр къэухъумӀэгъэнхэм ехылаӀагъ» зыфилорэм ия 7-рэ статья ия 3-рэ лахь диштэу, сабыибэ зэрыс унагъом социальнэ лӀэпылӀэгъу егъэгъотыгъэным тегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешлы:**»;

3) а 1-рэ пункт ия 1-рэ, ия 3-рэ подпунктхэм, гуадзэхэу N 1-м, 3-м кӀуачӀэ ямылӀажьэу лытӀэгъэнену.

4. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щегъэжьа-гъэу мы унашъом кӀуачӀэ илэ мэхьу.

**Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет и
Тхьаматэу КӀӀРЭЩӀ Анзаур**

кӀ. Мыекъуапэ,
мэкъуогъум и 25-рэ, 2024-рэ илъэс
N 89

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 195-р зытетэу «Урысые Федерацием имузейнэ фонд изытет уплӀэкӀугъэнымкӀэ лӀофтхьабзэхэу зэрахьаштхэм афӀэгъэхьыгъэ Положением ехылаӀагъ» зыфилорэу 2021-рэ илъэсым лӀоныгъом и 29-м кыдӀэкӀыгъэм зэхъоклыныгъэхэр фӀэшлыгъэнхэм фӀэгъэхьыгъ

Федеральнэ законэу N 248-р зытетэу «Урысые Федерацием къэралыгъо уплӀэкӀунымрэ муниципаль-нэ уплӀэкӀунымрэ зэрэщызэхӀагъэхэм ехылаӀагъ» зыфилорэу 2020-рэ илъэсым бӀэдзэогъум и 31-м кы-дӀэкӀыгъэм ия 52-рэ статья тегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешлы:**

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 195-р зытетэу «Урысые Федерацием имузейнэ фонд изытет уплӀэкӀугъэнымкӀэ лӀофтхьабзэхэу зэрахьаштхэм афӀэгъэхьыгъэ Положением ехылаӀагъ» зыфилорэу 2021-рэ илъэсым лӀоныгъом и 29-м кыдӀэкӀы-гъэм мыщ фӀэдэ зэхъоклыныгъэхэр фӀэшлыгъэнхэу:

1) пӀэублэр мыщ тетэу тхыгъэнену:

«Федеральнэ законэу N 54-р зытетэу «Урысые Федерацием имузейнэ фонд ыкӀи Урысые Федераци-ем имузейхэм яхьылӀагъ» зыфилорэу 1996-рэ илъэсым жьоныгуаӀкӀэм и 26-м кыдӀэкӀыгъэм тетэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешлы:»;

2) я 3-рэ разделым мыщ фӀэдэ къӀуаӀкӀэ зилэ я 22 – 23-рэ пункткӀэхэр хӀэгъэхьогъэнхэу:

«22. УплӀэкӀун лӀошӀлӀэнхэр зыфызэхӀагъэрэ цыфым фитыныгъэ ил профилактикэ лӀофтхьабзэхэм алыӀэныкӀо-кӀэ лӀӀэу тхылыр къулыкъу гъэнӀафӀагъэм лӀэкигъэ-хъанэу.

23. Федеральнэ законэу N 248-р зытетым ия 52-рэ статья ия 11 – 13-рэ лахьхэм адиштэу уплӀэкӀун лӀо-шӀлӀэнр зэхӀагъэ.»

2. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм кышыубла-гъэу мы унашъом кӀуачӀэ илэ мэхьу.

**Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет и
Тхьаматэу КӀӀРЭЩӀ Анзаур**

кӀ. Мыекъуапэ,
мэкъуогъум и 25-рэ, 2024-рэ илъэс
N 91

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2021-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 7-м ышлыгъэ унашъоу N 257-р зытетэу «Социальнэ фӀэло-фашӀэхэр зэрагъэцӀаӀэхэрэмкӀэ республикэ къэралыгъо уплӀэкӀунхэм язэхӀэщэн епхыгъэ лӀофыгъо заулэмэ яхьылӀагъ» зыфилорэм зэхъоклыныгъэхэр фӀэшлыгъэнхэм фӀэгъэхьыгъ

2020-рэ илъэсым бӀэдзэогъум и 31-м аштӀэгъэ Фе-деральнэ законэу N 248-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ уплӀэкӀунхэр Урысые Федерацием зэрэщызэхӀагъэхэрэм ехылаӀагъ» зыфилорэм ия 52-рэ статья диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешлы:**

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2021-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 7-м ышлыгъэ унашъоу N 257-р зытетэу «Социальнэ фӀэло-фашӀэхэр зэрагъэ-цӀаӀэхэрэмкӀэ республикэ къэралыгъо уплӀэкӀунхэм язэхӀэщэн епхыгъэ лӀофыгъо заулэмэ яхьылӀагъ» зы-филорэм (Адыгэ Республикэм ихӀэбзэгъэуцугъэ зэхэу-гъоӀагъэхэр, 2021, N 12; 2023, N 8, 12) мыщ фӀэдэ зэхъоклыныгъэхэр фӀэшлыгъэнхэу:

1) пӀэублэр мыщ тетэу къэтыгъэнену:

«2020-рэ илъэсым бӀэдзэогъум и 31-м аштӀэгъэ Федеральнэ законэу N 248-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ уплӀэкӀунхэр Урысые Федерацием зэрэщызэхӀагъэхэрэм ехылаӀагъ» зыфилорэм, 2013-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 28-м аштӀэгъэ Федеральнэ законэу N 442-р зытетэу «Урысые Федерацием исхэм ясоциальнэ фӀэло-фашӀэхэр зэрагъэцӀаӀэхэрэм ехы-лаӀагъ» зыфилорэм ия 33-рэ статья адиштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешлы:**»;

2) гуадзэм:

а) ия I-рэ раздел ия 5-рэ пункт ия 5-рэ подпункт кӀуачӀэ имылӀажьэу лытӀэгъэнену;

3) ия III-рэ раздел я 24 – 25-рэ пунктхэр хӀэгъэхьо-гъэнхэу ыкӀи ахэр мыщ тетэу къэтыгъэнену:

«24. УплӀэкӀунхэр зыфызэхӀагъэрэм фитыныгъэ ил

ядӀжъ къэкӀонхэм ехылаӀагъэ лӀӀэу тхылыр уплӀэкӀокӀо къулыкъум лӀэкигъэхъанэу.

25. Федеральнэ законым ия 52-рэ статья ия 11 — 13-рэ лахьхэм адиштэу лӀӀэу тхылыр къалӀэкӀыгъэ-хьагъэм ядӀжъ кӀохӀэзэ, уплӀэкӀунхэр зэхӀэщӀагъэрэм инспекторхэр ары.»

2. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щегъэжьа-гъэу мы унашъом кӀуачӀэ илэ мэхьу.

**Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет и
Тхьаматэу КӀӀРЭЩӀ Анзаур**

кӀ. Мыекъуапэ,
мэкъуогъум и 25-рэ, 2024-рэ илъэс
N 93

Стритбол

Спортым имэхъанэ къагъэты

Спорт марафонэу «Урысыем ыкӀуачӀ» зыфилорэр мэкъуогуьм и 1-м къыщегъэжьагъэу зэрэхэгъэгоу щэкӀо.

Ащ изэхэщакӀох партией «Единэ Россиерэ» Урысые Федерацием спортмкӀэ и Министерствэрэ. Ныбжьэу илэм емылъытыгъэу, хэти ыпкӀэ хэмьлъэу марафоным хэлэжьэн ылъэкӀышт. Ащ пае зыфэе джэгукӀэр къыхихын, лӀфтхьа-

бзэм исайт зыщаригъэтхын фае.

Марафоным къыдхэлъытагъэу республикэ стадионэу «ЗэкӀошныгъэм» стритболымкӀэ клэу хэлэжьагъэу зыкӀуагъэх. Адыгэ къэралыгъо университетым физическэ культурэмкӀэ ыкӀи дзю-

домкӀэ институт истудентхэр ахэм ахэлэжьагъэх. Партией «Единэ Россиерэ» АР-м физическэ культурэмкӀэ ыкӀи спортмкӀэ и Комитетрэ ахэр зэхэзыщагъэхэр. Партией «Единэ Россиерэ» икӀотэгъухэм я Адыгэ шӀольыр совет итхьамэтэгъоу Анатолий Коршуновым зэнэкӀокъухэр къызэлъуихыгъэх.

«Непэ спортым мэхъанэшхо етэты, мыщ фэдэ зэнэкӀокъухэр партией инароуднэ программэхэм ягъэцӀкӀэн фӀэурышӀэх. Мы спортсменхэм атэгъэпсыхьэгъэ зэнэкӀокъухэр зэрэзыхащэрэм спортым мэхъанэу илэм

нахь зыкӀырегъэзӀэты», — къылуагъ ащ.

«Пегасы», «ИФК» зыфилорэ командэхэм ахэхьэрэ клӀэлэхэр зызэдешӀэхэм, апэрэхэр ары теклоныгъэр къыдэзыхыгъэр. «ИФК-м» ибзылъфыгъэ командэ «Импульсым» текӀуагъ, дышӀэ медаль къыфагъэшъошагъ.

Марафонэу «Урысыем ыкӀуачӀ» зыфилорэр шышхьӀуэм и 10-м — физкультурным и Мафэ зэраухыштыр къэлогъэн фае. ВолейболымкӀэ, футболымкӀэ, шахматымкӀэ зэнэкӀокъухэм джыри шъуяплъын шъульӀэкӀышт.

Шахматхэр

Адыгеим ипервенствэ щатекӀуагъэхэр

Классическэ шахматхэмкӀэ Адыгеим ипервенствэ щатекӀуагъэхэм ацӀэ непэ къетӀон тӀӀэкӀышт.

Коженковыр ары. Нэбгыри 7-мэ задешӀэм, ащ очкоуи 7 ригъэкъугъ. Гурыт ныбжь зилӀэхэмкӀэ теклоныгъэр джыри къыдэзыхыгъэр Адыгеим ипервенствэхэм мызэу, мытлоу ащатекӀогъэ Роман Киракосян ары. ЗыдешӀэгъэ пстэуми ащ къашӀуихыгъ. АнахьыкӀэхэм якуп (2017 — 2018-рэ илъӀсхэм къэхьугъэхэм) хэхьэрэ спортсмени 5-мэ язэнэкӀокъу МэрэтыкӀо Тлахыр щатекӀуагъ.

АнахьыкӀэхэм якуп хэхьэрэ пшӀэшӀэжьыитӀур шахмат зызэдешӀэхэм, Ая Кабылбековам теклоныгъэр къыхыгъ. Гурыт ныбжь зилӀэхэмкӀэ анахь лъэшэу къычӀэ-кӀыгъэр Пхэнэе Дан. Анахьыжхэм якупкӀэ атекӀуагъэр Василиса Назаровар ары. Ащ очкоуи 4,5-рэ ригъэкъугъ.

Илъэси 6-м щегъэжьагъэу илъэс 11-м нэс зыныбжь клӀэлэцӀыкӀухэр купищэу зэтеуыгъэу теклоныгъэм фӀэбнагъэх. Пстэум-

кӀи шахматист 51-рэ зэнэкӀокъугъ. Ахэм ащыщэу 37-р шӀэожъыех. ЗэнэкӀокъур мѐфи 4 кӀуагъэ. Швейцарскэ, хьурэе къекӀокӀы-

гъо шӀыкӀэм тетэу ар рекӀокӀыгъ. Анахьыжхэм якупкӀэ (2013 — 2014-рэ илъӀсхэм къэхьугъэхэмкӀэ) анахь лъэшыгъэр Константин

Зэхэзыщагъэр ыкӀи къыдэзыгъэкӀырэр:
АР-м лъэпкӀэ лӀфхэмкӀэ, лӀкӀыб къэралхэм ащышӀэуэр тилъӀпкӀэгъухэм адырӀэ зӀпхыныгъэхэмкӀэ ыкӀи къэбар жьугъэм иналхэмкӀэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдӀышӀыр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм къаӀихьэрэр А4-кӀэ заджэхэрэ тхьапэхэу зипчӀагъэкӀэ 5-м емыхьухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дӀгъэу, шрифтыр 12-м нахь цӀыкӀунэу щытӀэп. Мы шапхьэхэм адимыштыр тхыгъэхэр редакцием зӀкӀегъӀэжыых.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
УФ-м хэутын лӀфхэмкӀэ, телерадиокӀэтынхэмкӀэ ыкӀи зӀлы-лӀсыкӀэ амалхэмкӀэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чӀыпӀэ гъӀэурышӀапӀ, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
АО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗӀкӀэмкӀи пчӀагъэр
4486
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1113

Хэутыным узыкӀӀтхэнэу щыт уахьтэр
Сыхьатыр
18.00
ЗыщыкӀӀтхэгъэхэу уахьтэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор
шхьӀӀыр
МӀшӀлӀжыо С. А.

ПшӀӀэдӀкӀыжь зыхьырэ секретарыр
ЖакӀэмыкӀо А. З.